

Oslo, 10. oktober 2024

Innspill til Prop. 1 S (2024-2025) (HOD)

Sex og samfunn takker for mulighet til å gi innspill til *Statsbudsjettet 2025 (kapitler fordelt til helse- og omsorgskomiteen)*.

Om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største fagsenter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi har i over 50 år jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester på feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse.

I 2023 var vi i kontakt med om lag 36 000 unge gjennom vår poliklinikk, vår chat-tjeneste og seksualitetsundervisningen vi holder for 9. trinn i Oslo. I tillegg holder vi kurs og undervisning for helsepersonell og studenter innen helsefag over hele landet.

Vårt innspill

Sex og samfunn ønsker å gi innspill på Kap. 760 Kommunale helse- og omsorgstjenester, nærmere bestemt:

- Post 21 Spesielle driftsutgifter
 - Seksuell helse
 - DigiUng og ung.no
- Post 61 Forebyggende helse- og omsorgstjenester
- Post 70 Tilskudd: Seksuell helse

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Seksuell helse

Sex og samfunn ser frem til en ny strategi for seksuell helse og forventer en grundig og inkluderende prosess når strategien igjen er utsatt. Vi forventer at Helsedirektoratet vil prioritere dette arbeidet.

DigiUng og ung.no

Sex og samfunn er glade for en satsing på digitale helsetjenester for barn og unge, men vil påpeke at det fortsatt trengs fysiske hjelpetilbud (se innspill til *Post 61 Forebyggende helse- og omsorgstjenester*).

Vi vil i tillegg påpeke at når tjenester skal henvende seg til spesifikke målgrupper må tjenestene ha nødvendig kompetanse til å hjelpe disse målgruppene. Som et eksempel skal Sex og samfunns chat være ledende på tematikk knyttet til problematisk og skadelig seksuell adferd. Likevel får vi ikke midler til å sørge for kunnskapsheving blant egne ansatte, og det gjør det utfordrende å gi et best mulig tilbud til målgruppen vi skal hjelpe.

Post 61 Forebyggende helse- og omsorgstjenester

Sex og samfunn vil påpeke viktigheten av å ha tjenester nært der mennesker bor. Helsestasjons-, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom er nettopp slike tjenester, men dessverre ser vi nå at dårligere kommuneøkonomi utfordrer deler av tjenesten. Vi har nasjonale nettverk for ansatte ved helsestasjon for ungdom, og de opplever færre ressurser og dette går ut over tilbud og mulighet for kompetanseheving. Til syvende og sist går dette ut over barn og unge som trenger disse tjenestene.

Post 61 viser også til nasjonalt kompetansesenter for helsestasjons- og skolehelsetjenesten, som ligger under Folkehelseinstituttet. Dette skal være et tverrfaglig miljø som skal dekke svangerskapsomsorgen på helsestasjonen, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjenesten i grunn og videregående skole og helsestasjon for ungdom. Det er enorme forventninger til kompetansesenteret, og vi vet at de allerede i sitt første år har kommet langt. Likevel trengs mer midler for å kunne gi tjenestene etterlengtet kunnskap for at innbyggere skal få likeverdige tjenester som fremmer helse, forebygger uhelse, avdekker vold, overgrep og omsorgssvikt samt utjevner sosial ulikhet i helse.

Post 70 Tilskudd: Seksuell helse

Teksten viser til *Prop. 117 L (2023–2024) Lov om abort (abortloven)*. Vi skulle også ønske den kunne vise til Abortutvalgets *NOU 2023: 29 Abort i Norge – Ny lov og bedre tjenester*.

Abortutvalget og forslag til ny abortlov sier begge noe om aborttilbudet, men Sex og samfunn savner handling. Statsbudsjettet bør også følge opp dette. Hvis vi skal sørge for at fremtidens helsevesen bruker ressursene på best mulig måte mener vi at å tilby medikamentell abort også utenfor sykehus er en del av løsningen.

Både pasienter og helsepersonell er klar for dette, og vi mener statsbudsjettet både bør inkludere midler til å utrede et tilbud og til å starte en pilot, slik Abortutvalget foreslo.

Vi håper vi får mulighet til å utdype våre synspunkt på muntlig høring.